

Handlingsplan till Hässelholms kommuns integrationsstrategi

Innehållsförteckning

Långsiktigt mål 1: Tillgång till bostäder

Delmål 1a: Nyanlända har tillgång till ett fullvärdigt boende i kommunen.

Delmål 1b: Nyanlända har förutsättningar att söka bostad i kommunen.

Långsiktigt mål 2: Kvalitativ utbildning

Delmål 2a: Kommunen ska säkerställa att invånarna har språkkunskaper som möjliggör sysselsättning, i form av arbete eller studier.

Delmål 2b: Kommunen ska verka för tillgång till vuxenutbildning som leder till arbete eller behörighet till fortsatta studier.

Delmål 2c: Kommunen ska säkerställa att samtliga nyanlända elever blir klara med sin grundskoleutbildning och behöriga att läsa vidare på gymnasienivå.

Långsiktigt mål 3: Ta tillvara kompetens och skapa förutsättningar för ökat deltagande i arbetslivet

Delmål 3a: Kommunen ska i sin roll som arbetsgivare, samhällsutvecklare och samverkanspart verka för att så många nyanlända som möjligt ska bli självförsörjande och få möjlighet att bidra med erfarenhet och kompetens i olika sektorer.

Delmål 3b: Nyanlända har en hälsosituation som ger dem förutsättningar att etablera sig i samhället.

Långsiktigt mål 4: Stärkt deltagande och inflytande och ökad social sammanhållning

Delmål 4a: Kommunen skapar förutsättningar för ökad möjlighet för socialt deltagande och inflytande för alla kommuninvånare och ökade möjligheter till samspel mellan kommuninvånare med olika bakgrund.

Diarienummer: KLF 2019/268

Fastställt den: 2019-11-20 § 238

Fastställt av: Kommunstyrelsen

För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning ansvarar: Utskottet för arbetsmarknad och kompetensutveckling

Dokumentet gäller för: Hässleholms kommun

Giltighetsperiod: 2019-11-28 - tillsvidare

Ersätter: KS 2019-06-12 § 147

Kommunal författningssamling: Program och handlingsplaner

Antagen: 2019-06-12

Långsiktigt mål 1: Tillgång till bostäder

Delmål 1a: Nyanlända har tillgång till ett fullvärdigt boende i kommunen.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska inkludera analyser av nyanländas bostadsbehov och bostadssituation i arbetet med bostadsförsörjningen och koppla detta till målen för bostadsbyggande och utveckling av det befintliga beståndet¹.

- **Handlingsvägar:** Avvakta nationella riktlinjer och beräkningsmodeller för att kunna ta fram analyser av bostadsbehoven totalt sett i kommunen.
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Hässlehem, socialförvaltningen, miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
- **Resurser:** Personal

Delmål 1b: Nyanlända har förutsättningar att söka bostad i kommunen.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska verka för att det kommunala bostadsbolaget har tydliga kriterier för uthyrning och information om hur kösystemet fungerar.

- **Handlingsvägar:** På försörjningsstöd informerar socialsekreterare om hur man söker bostad. Boskolefilmerna som togs fram i ett samarbete mellan tio kommuner visas för målgrupper som söker bostad, och används till självhjälp genom kommunens hemsida.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Alla nyanlända som är i behov har erhållit stöd och rådgivning i hur de kan skaffa sig en bostad på egen hand. Boskolefilmerna har ett frekvent antal visningar på kommunens hemsida.
- **Ansvarig verksamhet:** Socialförvaltningen
- **Resurser:** Personal

Långsiktigt mål 2: Kvalitativ utbildning

Delmål 2a: Kommunen ska säkerställa att invånarna har språkkunskaper som möjliggör sysselsättning, i form av arbete eller studier.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska erbjuda nyanlända vuxna och andra invandrade svenska för invandrare (SFI) så snart som möjligt efter att de lämnat in ansökan om att studera SFI och när det finns organisatoriska förutsättningar. Studiehandedare bör finnas tillgängliga på de största språken bland eleverna på SFI.

- **Handlingsvägar:** Kontinuerlig antagning till SFI.

¹ Samstämmigt med Riktlinjer för bostadsförsörjning.

- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Alla ansökningar tas emot och individuell bedömning görs via inskrivningssamtal. Samstämmt med Riktlinjer för bostadsförsörjning
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Arbetsförmedlingen och socialförvaltningen
- **Resurser:** Personal
- **Risker:** Minskad budget för SFI, ingen budget för studiehandledare, lärarbrist
- **Notering:** Närvaroplikt för inskrivna elever.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska främja att svenskundervisning utformas utifrån individens förutsättningar och behov.

- **Handlingsvägar:**
  - Alla elever i gymnasieålder som får svenskundervisning inom språkin introduktionsutbildningen har en individuell studieplan som syftar till fortsatta studier eller arbete, utgående från individens förutsättningar och behov. Även nyanlända elever i åk 7–9 ska ha en individuell studieplan
  - Eleverna i grund- och gymnasieskola kartläggs avseende förutsättningar och behov i anslutning till skolstart. Vid behov görs extra anpassningar eller ges extra stöd
  - Flexibel undervisning på SFI och Grundvux, dagtid och kvällstid
  - Individuell studieplanering
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**
  - Att samliga aktuella elever har en individuell studieplan
  - Andel elever som blir godkända i svenska som andraspråk
  - Samtliga elever på SFI och Grundvux
  - Samtliga elever får studie- och yrkesvägledning
- **Ansvarig verksamhet:** Barn- och utbildningsförvaltningen, Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Eventuella tidigare skolkommuner, Arbetsförmedlingen, socialförvaltningen
- **Resurser:**
  - Personal, lokaler
- **Risker:** Brist på lärare som är behöriga i svenska som andraspråk. Risk att studiehandledning inte kan erbjudas i tillräcklig omfattning på grund av resursmässiga förutsättningar. Avbrott i undervisningen om elever ofta byter undervisningstid och mentor, ej fungerande IT.

Delmål 2b: Kommunen ska verka för tillgång till vuxenutbildning som leder till arbete eller behörighet till fortsatta studier.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska erbjuda nyanlända möjlighet att förvärva yrkeskunskaper parallellt med SFI-utbildningen för att snabbare komma ut i arbetslivet. När utbildningen planeras ska kommunens behov av arbetskraft vägas in.

- **Handlingsvägar:**
  - Ett rikt utbud av yrkesutbildningar där arbetsmarknaden är god. Förhållandevis korta utbildningar.
  - Fokus på egenproducerade teoretiska kurser är med stort lärar/personalstöd vilket är gynnsamt för denna målgrupp.
  - Samarbete mellan olika verksamheter och myndigheter för att eleverna ska kunna kombinera studier med annan sysselsättning. Förvaltningsövergripande arbetsgrupper träffas för att gemensamt lösa problem.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**
  - Minst 80% av deltagarna som genomgått en yrkesutbildning har arbete sex månader efter avslutad utbildning.
  - Samtliga elever kan kombinera sina studier med annan sysselsättning.
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Skåne Nordost kommunerna, privata upphandlade utbildningsanordnare, arbetsgivare inom privat och offentlig verksamhet (praktikplatser), Arbetsförmedlingen, socialförvaltningen.
- **Resurser:** Kommunala och statliga ekonomiska medel.
- **Risker:** Uteblivna ekonomiska bidrag, lågkonjunktur med hög arbetslöshet, avbrott från SFI-studier innan avslutade studier.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska göra studie- och yrkesvägledning tillgänglig för alla kommuninvånare. Studie- och yrkesvägledning är en viktig faktor för att hjälpa nyanlända att navigera i utbildnings- och yrkesmöjligheter.

- **Handlingsvägar:**
  - Studie- och yrkesvägledarna är på Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsenheten, SFI, socialförvaltningen samt mässor och informerar om studievägledning.
  - Studie- och yrkesvägledning på SFI, kartläggning på Grundvux.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**
  - Samtliga elever på SFI. Alla som efterfrågar studie- och yrkesvägledning ska ges möjlighet till detta.
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Arbetsförmedlingen, socialförvaltningen, Yrkes-sfi
- **Resurser:** Studie- och yrkesvägledare, inskrivningspedagog
- **Risker:** Att målgruppen inte nås. Minskad budget, högt söktryck, ej fungerande IT.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska främja bibliotekens roll i folkbildning och utbildning av nyanlända. I Bibliotekslagen står angivet att alla har lika rätt till information och litteratur oavsett förutsättningar hos mottagaren.

- **Handlingsvägar:**
  - Grupper av nyanlända bjuds in till biblioteket; material tillhandahålls för målgruppen.
  - Undervisning i sök- och källkritik inom vuxenutbildningen.

- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Antal grupper, besök, utlånade material per år.
- **Ansvarig verksamhet:** Kultur- och fritidsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Bibliotekssamverkan Skåne Nordost
- **Resurser:** Personalens arbetstid, materialkostnader, böcker
- **Risker:** Konflikter bland biblioteksbesökare, svårt för bibliotekspersonal att bedöma kvalitén på material på utländska språk, material återlämnas inte. Fusk. Risk att språkförbistring sprider felaktiga uppgifter.
- **Notering:** Verktyg behövs för att hantera språkförbistringar.

Delmål 2c: Kommunen ska säkerställa att samtliga nyanlända elever blir klara med sin grundskoleutbildning och behöriga att läsa vidare på gymnasienivå.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska ge nyanlända elever en bra introduktion till skolan där kartläggning av elevens tidigare skolbakgrund och hälsa ingår, samt information till eleven och dess föräldrar om det svenska skolsystemet och samhället.

- **Handlingsvägar:**
  - Tillämpning av nationella styrdokument och förvaltningssgemensamma riktlinjer för information och kartläggning.
  - Studiehandedning på modersmålet.
  - Modersmålsundervisning, extra anpassningar och särskilt stöd.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Andel elever i grundskolan eller på introduktionsprogram som blir behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Måltalet är 100%.
- **Ansvarig verksamhet:** Barn- och utbildningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** I förekommande fall tidigare skolkommuner. Externa aktörer och samarbetspartners i den kommunala sfären.
- **Resurser:** Kommunala och statliga ekonomiska resurser.
- **Risker:** Begränsade resursmässiga förutsättningar.

Långsiktigt mål 3: Ta tillvara kompetens och skapa förutsättningar för ökat deltagande i arbetslivet

Delmål 3a: Kommunen ska i sin roll som arbetsgivare, samhällsutvecklare och samverkanspart verka för att så många nyanlända som möjligt ska bli självförsörjande och få möjlighet att bidra med erfarenhet och kompetens i olika sektorer.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska ta tillvara nyanländas utbildning och erfarenheter från hemlandet samt motivation och drivkrafter för att främja ett snabbt inträde på arbetsmarknaden.

- **Handlingsvägar:**
  - En samverkansmetod tas fram av kommunledningsförvaltningen tillsammans med Arbetsförmedlingen för arbetsinriktad språkinläring för deltagare inom etableringen.
  - Ta fram en aktivitetsplan för att följa upp implementeringen av de förslag till samordnade myndighetsinsatser i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för individen att etablera sig på arbetsmarknaden och ett effektivt integrationsarbete, som kommunstyrelsen beslutade om i maj 2019.
  - Arbetsgrupperna på handläggarnivå som är etablerade fortsätter sin arbetsprocess utifrån målen om självförsörjande.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**
  - En ny samverkansmetod har tagits fram senast 2020.
  - En aktivitetsplan är framtagen.
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen
- **Resurser:** Personalresurser
- **Risker:** Risk för uteblivet samarbete med Arbetsförmedlingen. Risk för bristande finansiering. Arbetet behöver vara förankrat i alla berörda verksamheter

Strategi för att nå målet: Kommunen ska öka samarbetet med lokala arbetsgivare för att underlätta nyanländas förutsättningar för inträde på arbetsmarknaden och möta arbetskraftsbrist hos arbetsgivarna.

- **Handlingsvägar:**
  - Kommunledningsförvaltningen ska fortsätta att utveckla samarbetet med lokala arbetsgivare.
  - Samverkan mellan Hässleholms kommun och Arbetsförmedlingen kring nyetablering av arbetsplatser.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**
  - Antal praktikplatser som kommunledningsförvaltningen anordnar i samarbete med Arbetsförmedlingen.
  - Målgruppen får arbete på nyetablerade arbetsplatser.
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Arbetsförmedlingen
- **Resurser:** Personalresurser

Strategi för att nå målet: Som arbetsgivare ska kommunen verka för att främja nyanländas inträde på arbetsmarknaden, till exempel genom att arbeta med breddad rekrytering och att erbjuda arbetsmarknadspolitiska anställningar när så är möjligt.

- **Handlingsvägar:**
  - Kommunen som arbetsgivare har möjlighet att anställa nyanlända genom kommunledningsförvaltningens insatser.
  - Genomföra projektet Bred kompetens i Skåne.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**

- Antal arbetsmarknadspolitiska anställningar för målgruppen i kommunen.
- Resultat av projektet implementeras i verksamheten.
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Arbetsförmedlingen, Länsstyrelsen
- **Resurser:** Personalresurser
- **Risker:** Utebliven extern finansiering

Delmål 3b: Nyanlända har en hälsosituation som ger dem förutsättningar att etablera sig i samhället.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska arbeta preventivt och fånga upp personer med psykisk ohälsa i ett tidigt stadium

- **Handlingsvägar:** Socialförvaltningen fortsätter att utbilda personal i Mental Health First Aid under 2020.
- **Ansvarig verksamhet:** Socialförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Relevanta verksamheter inom kommunen, Arbetsförmedlingen
- **Resurser:** Personalresurser

Strategi för att nå målet: Kommunen ska säkerställa att anställda som möter nyanlända i sitt arbete har kompetens att bidra till en förbättrad hälsosituation för nyanlända, till exempel att arbeta med människor med trauma.

- **Handlingsvägar:** Kompetensutveckling för personal som möter målgruppen asylsökande och nyanlända
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen, socialförvaltningen

Strategi för att nå målet: Kommunens verksamheter ska använda beprövade metoder för att på olika sätt främja nyanländas hälsa och välbefinnande.

- **Handlingsvägar:** Använda metoder och lärdomar från projekten RSFI och Origo.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Metoderna används
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen
- **Ev samarbetspartners:** Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Skåne
- **Resurser:** Personalresurser
- **Risker:** Brist på tid och budget

Strategi för att nå målet: Kommunen ska samverka med andra myndigheter och organisationer för att främja både förebyggande arbete och behandling av psykisk och fysisk ohälsa bland nyanlända.

- **Handlingsvägar:** Samverkan inom ramen för Operativa ledningsgruppen (OPL)

- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen, socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Skåne
- **Resurser:** Personalresurser

Långsiktigt mål 4: Stärkt deltagande och inflytande och ökad social sammanhållning

Delmål 4a: Kommunen skapar förutsättningar för ökad möjlighet för socialt deltagande och inflytande för alla kommuninvånare och ökade möjligheter till samspel mellan kommuninvånare med olika bakgrund.

Strategi för att nå målet: Kommunen ska säkerställa att nyanlända och andra invandrade har möjlighet att orientera sig i hur det svenska samhället fungerar.

- **Handlingsvägar:**
  - Kommunen erbjuder samhällsorientering för nyanlända i enlighet med lagstiftningen.
  - Biblioteket tillhandahåller resurser för invånare så att de kan söka digital information som finns på myndigheters internetsidor. Biblioteket samarbetar med SFI för att elever ska tillgodogöra sig bibliotekets tjänster.
  - Socialförvaltningen erbjuder administrativt stöd för nyanlända i kontakt med myndigheter, bl.a. i form av det blankettstöd på arabiska som finns tillgänglig i socialförvaltningens reception.
  - Medborgarservice tillhandahåller samhällsinformation i olika former och anpassar vid behov informationen till målgruppen.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**
  - Enligt gällande lagstiftning erbjuds minst 60 timmars samhällsorientering. Nationellt förslag finns på att utöka samhällsorientering till 100 timmar.
  - Antal besökare som använder sig av digitala och administrativa tjänster.
  - Antal besökare och samtal från målgruppen.
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen socialförvaltningen.
- **Ev. samarbetspartners:** Länsstyrelsen
- **Resurser:** Samhällsorienteringen köps av Länsstyrelsen Skåne under 2020. Biblioteket och bibliotekspersonalen. Flerspråkig personal. Skriftligt och online material.
- **Risker:** Låg närvaro på samhällsorienteringen så länge den inte är obligatorisk. Stress hos personalen, betungande arbetsuppgifter. Belastning på bibliotekens utrustning. Att målgruppen saknar kunskap om det stöd samhällsvägledarna kan ge.

Strategi för att nå målet: Anställda och förtroendevalda i Hässleholms kommun ska ges möjlighet till ökad kunskap om migrations- och integrationsfrågor.

- **Handlingsvägar:**

- Bjuda in förtroendevalda till dialogträffar.
- Kompetensutveckling för Hässleholms kommuns anställda som möter målgruppen.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Antal kommunanställda som deltar i fortbildning arrangerad av kommunen.
- **Ansvarig verksamhet:** Kultur- och fritidsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Europa direkt, kommunledningsförvaltningen Externa föreläsare och företag som erbjuder kompetensutveckling, Arbetsförmedlingen
- **Resurser:** 2019 - 2020 har kommunledningsförvaltningen medel till utbildning i metoden "Bygga broar" för 145 medarbetare.
- **Risker:** Brist på finansiering

Strategi för att nå målet: Kommunen ska verka för ökad dialog och medvetenhet i värdegrundsfrågor för nyanlända

- **Handlingsvägar:**
  - Kommunen erbjuder i samarbete med externa aktörer samtalsgrupper med fokus på värdegrundsfrågor, i syfte att skapa ett socialt hållbart samhälle.
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Antal samtalsgrupper, antal nyanlända som deltar i samtalsgrupperna.
- **Ansvarig verksamhet:** Socialförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Studieförbund, ideella organisationer
- **Resurser:** Kommunens budget, externa medel
- **Risker:** Brist på finansiering

Strategi för att nå målet: Kommunen ska skapa nya och utveckla befintliga mötesplatser och verksamheter där kommuninvånare med olika bakgrund kan mötas på lika villkor.

- **Handlingsvägar:**
  - Språkkaféer tillhandahålls i kommunens verksamheter.
  - Utveckla och driva mötesplatsen Magneteten (återbruksbutik och makerspace).
- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:**
  - Antal nyanlända och tidigare bosatta svenskar som kommer till språkkaféerna.
  - Antal besökare, antal deltagare i projekt Origo som deltar i aktiviteter på Magneteten.
- **Ansvarig verksamhet:** Kultur- och fritidsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Ideella organisationer, Hässleholm Miljö AB, Röda Korset
- **Resurser:** Personal, Magneteten

Strategi för att nå målet: Kommunen ska verka för ökade möjligheter till ett innehållsrikt vardagsliv utanför skola och arbete för alla kommuninvånare. Även civila samhällets organisationer och föreningar spelar en stor roll i att skapa ett sammanhang för möten mellan individer och grupper med olika bakgrund.

- **Handlingsvägar:** Genomföra aktiviteter som stärker språkutveckling och kunskap om det svenska samhället i samarbete med civila samhället.

- **Indikatorer för måluppfyllelse och ev. måltal:** Antal genomförda aktiviteter, antal deltagare
- **Ansvarig verksamhet:** Kommunledningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen
- **Ev. samarbetspartners:** Ideella organisationer
- **Resurser:** Externa medel genom projekt
- **Risker:** Brist på externa medel

Strategi för att nå målet: Kommunen ska i arbetet med bostadsförsörjning och samhällsutveckling motverka segregation.

- **Handlingsvägar:** Socialförvaltningen har rutiner vid placering av anvisade nyanlända, vilket syftar till att motverka segregation.
- **Ansvarig verksamhet:** Socialförvaltningen
- **Resurser:** Personal

**Hässelholms
kommun**